

Yitirdiklerimiz

Mehmet Ali TANYERİ

1934 Şubat'ında Taşkasap semtinde dünyaya geldi. Ailesi 1938 Kasım 10 günü Cerrahpaşa'ya taşındı. İlk öğrenimine Alipaşa İlkokulu'nda başladı. Davutpaşa Ortaokulunu ve Pertevniyal Lisesini bitirdi. 1956-1963 yıllarında İstanbul Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Türk Dili ve Edebiyatı Bölümü'ne devam etti. Bu yıllar arasında askerliğini yaptı. Eski Türk Edebiyatı Kürsüsü'nünden mezun oldu. Bir yıl bekledi. Kadrosuzluktan asistan alınmadı. 1964 Ocağından Mayıs sonuna kadar Galatasaray Lisesinde Zeki Ömer DEFNE, Melâhat MANSUROĞLU, ve İbrahim KUTLUK'la birlikte çalıştı. 1964 yılında Afyon Lisesi edebiyat muallimi olarak meslek hayatına atıldı. 1966 yılında Balıkesir Eğitim Enstitüsüne, 1973 yılında İstanbul Atatürk Eğitim Enstitüsüne geçti. Çalıştığı kurum 1980 yılında İstanbul Atatürk Yüksek Öğretmen Okulu, 1982 yılında YÖK'ün kuruluşuyla birlikte Marmara Üniversitesi Atatürk Eğitim Fakültesi Türk Dili ve Edebiyatı Eğitimi Bölümü oldu. Burada öğretim görevlisi olarak çalıştı. 1986 yılı Ekim ayının 24'ünde memurluk hayatını noktalandı.

Gelenekçiler arasında Mehmet Ali TANYERİ, yenilikçiler arasında Ali TANYERİ adıyla tanınır, iki ayrı imza kullanırdı.

Kendisini 1976-1980 öğrencilik yıllarının sonlarında pazartesi günleri İstanbul Üniversitesi Merkez Kütüphanesi yazmalar bölümüne gitmeğe başladığım sıralarda önce göz alışkanlığı sonra bilgi sormak ihtiyacı ile tanıdım. Hayatın mesut bir tezahürü olarak aynı çatı altında meslektaş olduk. Her zaman kendisine bilgi sorduğum bir hocam olarak hafızamdaydı. Benim için gece ile gündüzün mesai ile tatilin eşitlendiği, yıllık izinlerin kullanıldığı yaz aylarından birinde

hocayı fakülteodaki odasında görünce "A, hocam buradaymış. Efendim, bir sorum olacaktı?" dedim. "Tatildeyim, Mustafa, sonra sor." demişti. Sarsıldım. Utandım. İzahı güç bir durum yaşadım. Talebimi bir daha tekerarlasam mı, ne yapsam, bilemedim. Bu ikircikle "Peki, efendim." diyebilirdim.

Kendisinden sık duyduğum bir cümlesi vardı: Sınırı aşan için sınır yoktur.

Emekliliğinden sonra bir ara haftalık düzenli ziyaretinde bulundum. Sonra bunlar biraz seyrekleşti. Şimdi de kopty.

Nur içinde yatsın.

Balıkesirli Râsih Divanının Edisyon Kritiği: İstanbul 1963, [I]+XVIII+[II]+96 s. İstanbul Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Türk Dili ve Edebiyatı Bölümü Bitirme Tezi. İstanbul Üniversitesi Merkez Ktp. T. 3263. İstanbul Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Genel Ktp. THT 21. Türkiyat Enstitüsü Ktp. T. 590.

"40. Ölüm Yılı Dönümünde Gökalp", Taşpınar: Afyon 1964 (Ekim), 24. sy. 18-20. s.

"Divan Şiirinde Sarı Saç, Mavi Göz", Hisar: İstanbul 1968 (Nisan) 12. y. 8. c. 52 (127). sy. 12. s.

"Sayaç (Şiir)", Türk Edebiyatı: İstanbul 1972 (Mart 15), 1. c. 3. sy. 17. s.

FATİH SULTAN MEHMET [1433-1481]: “Gazel”, Topkapı Sarayı Müzesi Ktp. Bağdat Köşkü Kit. 406. sy. «Pervane Bey» mecmuası 407^b yr.’tan yayınlayan: M[ehmet] Ali TANYERİ, Pınar: İstanbul 1977 (Nisan) VI. c. 65. sy. 18. s.

NEV’Î [ö. 1599]: Divân: Hazırlayanlar Dr. [Ahmet] Mertol TULUM - M[ehmet] Ali TANYERİ, İstanbul 1977. XV+607 s. “İstanbul Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Yayınları No. 2160”.

Behçet NECATİGİL [1916-1979]: Bütün Eserleri 1 Şiirler 1 Kapalı Çarşı, Çevre, Evler, Eski Toprak, Arada: İstanbul, Cem Yayınevi, 1981, 390 s. Hilmi YAVUZ ile birlikte.

HAYRETÎ [ö. 1535]: Divan Tenkidli Basım: Hazırlayanlar Dr. Mehmed ÇAVUŞOĞLU [ö. 1987] - M[ehmet] Ali TANYERİ, İstanbul 1981, XIII+448 s. “İstanbul Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Yayınları No. 2868”.

Behçet NECATİGİL [1916-1979]: Bütün Eserleri 2 Şiirler 2 Dar Çağ, Yaz Dönemi, Divançe, İki Başına Yürümek, En/Cam, Zebra: İstanbul, Cem Yayınevi, 1982, 365 s. Hilmi YAVUZ ile birlikte.

Behçet NECATİGİL [1916-1979]: Bütün Eserleri 3 Şiirler 3 Kareler Aklar, Beyhler, Söyleriz: İstanbul, Cem Yayınevi, 1982, 392 s. Hilmi YAVUZ ile birlikte.

Behçet NECATİGİL [1916-1979]: Bütün Eserleri 7 Radyo Oyunları 1 Yıldızlara Bakmak, Gece Aşevi, Üç Turunçlar, Pencere: İstanbul, Cem Yayınevi, 1982, 419 s. Hilmi YAVUZ ile birlikte.

Behçet NECATİGİL [1916-1979]: Bütün Eserleri 6 Düzyazılar 2 Konuşmalar, Konferanslar: İstanbul, Cem Yayınevi, 1983, 748 s. Hilmi YAVUZ ile birlikte.

Behçet NECATİGİL [1916-1979]: Konuşmalar Konferanslar: Basıma hazırlayanlar: [Mehmet] Ali TANYERİ - Hilmi YAVUZ, İstanbul, 1983, 427-748. s. Cem Yayınları Bütün Eserleri 6. Düz Yazılar 2.

Behçet NECATİGİL [1916-1979]:

Bütün Eserleri 4 Şiirler 4 Yayınlanmamış Şiirler: İstanbul, Cem Yayınevi, 1985, 150 s. Hilmi YAVUZ ile birlikte.

Behçet NECATİGİL [1916-1979]: Bütün Eserleri 5 Düzyazılar 1 Bile / Yazdı, Yazılar: İstanbul, Cem Yayınevi, 1985, 423+XLV s. Hilmi YAVUZ ile birlikte.

ZÂTÎ [ö. 1546]: Divân: III. c. [Yay.] [Prof.] Dr. [Fahreddin] Mehmet ÇAVUŞOĞLU [ö. 1987] - M[ehmet] Ali TANYERİ, Zati Divanı (Edisyon Kritik ve Transkripsiyon) Gazeller Kısmı: III. Cild, İstanbul 1987, 1-527 s. Harfü-ün-Nûn G. 1004-1825. “İstanbul Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Yayınları No. 3369”. Not: 1234: 1186’nın tekrarı. 1235: 1022’nin tekrarı. Hakkında: BİLTEKİN, Halit: “Cumhuriyet Döneminde Türkiye’de Yayınlanmış Divanlar Üzerine II”, Ankara Üniversitesi Dil ve Tarih - Coğrafya Fakültesi Türk Dili ve Edebiyatı Bölümü Türkoloji Dergisi: Ankara 1991 IX. c. 1. sy. 232-233. ss.

Behçet NECATİGİL [1916-1979]: Mektuplar: Notlarla Basıma Hazırlayanlar: [Mehmet] Ali TANYERİ - Hilmi YAVUZ, İstanbul, 1000 Tane Yayınları, 1989, 187 s.

ÜSKÜBLÜ İŞHAK ÇELEBİ [ö. 1538]: Divan Tenkidli Basım: Hazırlayanlar: Dr. Mehmed ÇAVUŞOĞLU [ö. 1987] - M[ehmet] Ali TANYERİ, İstanbul 1989. “Mimar Sinan Üniversitesi Yayınları No.: 15” “Fen-Edebiyat Fakültesi Yayınları No.: 2”. XIII+378 s.

Behçet NECATİGİL [1916-1979]: Şiirler (1948-1972): Hazırlayanlar: [Mehmet] Ali TANYERİ - Hilmi YAVUZ, İstanbul, Yapı Kredi Yayınları, 1993, 221 s.

Behçet NECATİGİL [1916-1979]: Şiirler (1972-1979): Hazırlayanlar: [Mehmet] Ali TANYERİ - Hilmi YAVUZ, İstanbul, Yapı Kredi Yayınları, 1996, 454 s.

TANYERİ, M[ehmet] Ali: Örnekleriyle Türk Halk Şiirinde Deyimler: İstanbul 1996 (Ekim), 228 s. Özgür Yayınları: 97.

TANYERİ, M[ehmet] Ali: Örnekleriyle Divan Şiirinde Deyimler: Ankara 1999, 272

s. Akçağ Yayınları/265. Sözlük/10.

Behçet NECATİGİL [1916-1979]:
Mektuplar: Hazırlayanlar: [Mehmet] Ali
TANYERİ - Hilmi YAVUZ, İstanbul, 2001
(Nisan), 273 s. Yapı Kredi Yayınları - 1464.
Edebiyat - 398.

Divanlar Üstüne Eleştiriler, İstanbul
2005, 131 s. Türkuaz Yayınları.

TANYERİ, M[ehmet] Ali: Örnekleriyle
Cumhuriyet Şiirinde Deyimler: İstanbul
2006, 255 s. MTV Yayıncılık.

Divanlar Üstüne Eleştiriler 2, İstanbul
2009, 120 s. Sahaflar Kitap Sarayı

Mustafa S. KAÇALIN

Güzin DİNO

1954 yılından bu yana Fransa'da yaşayan dil bilimci, edebiyatçı ve çevirmen Güzin Dino, 30 Mayıs 2013 Perşembe günü Paris'te tedavi gördüğü Hospital Leopold Bellan Hastanesinde hayata gözlerini yumdu. Cenazesi, 5 Haziran 2013 Çarşamba günü Paris Thiais Mezarlığı'nda annesinin mezarının yanında toprağa verildi.

1910 yılında İstanbul'da doğdu. Babası bankacı Asım Dikel, annesi ise Ferdiye Hanım'dır. Güzin Dikel, İstanbul'daki ilk ve orta öğrenimden sonra İstanbul Ü Edebiyat Fakültesi Fransız Filolojisi Bölümünü bitirdi (1942). Aynı fakültenin Romen Filolojisi Bölümüne asistan kabul edildi. 1941 yılında Adana'ya sürgüne gönderilen ressam ve yazar Abidin Dino ile evlendi (1943). 1943-1946 yılları arasında Fransızca öğretmenliği yaparak Dino ailesinin geçimine destek oldu. Ankara DTCF Fransız Filolojisi Bölümünün açtığı doçentlik sınavında başarılı bulunarak öğretim üyesi kadrosuna alındı (1946). DTCF'deki öğretim üyeliği sırasında önemli edebiyat incelemeleri yaptı ve fakültenin dergisinde yayımladı. *Recazade Ekrem'in Araba Sevdası Hakkında Bir Deneme* (1951), *Recazade'nin Araba Sevdası'nda Gerçekçiliğin Payı* (1954), *Samipaşazade Sezai Bey'in Sergüzeşt Romanında Gerçekçilik*

(1954). Ayrıca, ilk kitabı da DTCF yayınları arasında basıldı: *Tanzimat'tan Sonra Edebiyatta Gerçekçiliğe Doğru* (1954). Kocası Abidin Dino, 1951 yılında Paris'e yerleşmişti. O da Türkiye'deki öğretim üyeliği görevini bırakıp Paris'e gitti (1954). Paris Millî Bilim Araştırmaları Merkezinde (CNRS) çalışmaya başladı. Bu merkezde; *19. Yüzyıl Osmanlıcasının Cümle Kuruluşunda Fransızcanın Etkisi* konulu bir dil bilimi araştırması yaptı. *Türk Romanının Doğuşu* konulu doktora tezini başarı ile savunarak "Edebiyat Doktoru" unvanını aldı (1968). CNRS'te çalışırken Paris Doğu Dilleri Enstitüsünde (INALCO) Türk dili laboratuvarı kurdu, Türk dili ve edebiyatı dersleri verdi. Bazı Türk şairleriyle ilgili bir ses belgeliği oluşturup antoloji hazırladı. Edebî incelemelerini Fransa ve ABD'deki bilim dergilerinde yayımladı.

Güzin Dino, bilimsel çalışmalarının yanında, Paris'te Türk edebiyatının tanıtılması için çaba gösterdi. Uluslararası Fransa Radyosunda (RFI/Radio France Internationale) Türkçe Yayınlar Bölümünü uzun süre yönetti (1975-1990). Resmî görevlerinin yanı sıra Yunus Emre, Nâzım Hikmet ve Yaşar Kemal başta olmak üzere bazı Türk yazarlarının eserlerini Fransızcaya çevirdi, yayımlanmasını sağladı.